

Clare Chambers

Een broeierige zomer

De Fontein

1

Zodra haar zoon, James, een paar maanden vóór zijn achttiende verjaardag rijlessen ging nemen, verkocht Nina Osland haar auto. Ze wist dat hij er ooit toch wel een zou kopen – in het moderne leven kon je niet zonder een auto, zoals ze spoedig zou ontdekken – maar ze vertikte het toe te staan dat hij zich in háár auto te barsten zou rijden.

De man die op haar advertentie reageerde, ook zo'n bezorgde ouder, wilde een auto kopen voor zijn zeventienjarige dochter. Helaas vond hij echter dat zijn dochter 's avonds beter achter het stuur kon zitten dan over straat zwerven... statistisch gezien een grote denkfout. Hij had haar meegenomen voor een proefrit. Ze was slank, blond, met een piercing in haar navel die ondanks de februarikou zichtbaar was tussen de onderkant van een afgeknipt T-shirt en een spijkerbroek, en grote, onnatuurlijk hoge borsten die waren samengeperst in een stevige beugelbeha.

Ze kan er bijna met haar kin op steunen, dacht Nina terwijl ze de sleutels overhandigde aan de vader, die juist overeind kwam na de onderkant van de auto op roest te hebben geïnspecteerd.

'Staat hij altijd in de garage?' informeerde hij. Hij wrong zich achter het stuur en stootte met een knarsend geluid van metaal op metaal de voorstoel achteruit.

'Niet vaak,' antwoordde Nina. Ze had besloten niet uit eigen beweging nadelige informatie te geven – zoals bijvoorbeeld de haperende vergredeling van de gordel op de achterbank – tenzij het niet anders kon, maar ze zou er ook niet om liegen. Die zorgvuldige afweging tussen waarheid en zwijgzaamheid had ze geërfd, of misschien wel geleerd, van haar vader, die diplomaat was geweest, en daarbij was James in de deuropening verschenen om haar af te luisteren. Hij had zijn haren niet gekamd en in zijn ene hand hield hij een droge Weetabix. Hij at die rottingen altijd zo uit de hand, en liet daardoor in het hele huis kruimels als enorme schilfers roos achter. Ze gebaarde dat hij terug naar binnen moest, want ze had er geen zin in dat haar verkooppraatjes werden afgeluisterd.

'Wilt u er een proefrit mee maken?'

Het meisje zat op de passagiersstoel. Nina zag dat ze heimelijk haar make-up inspecteerde in het spiegeltje op de zonneklep. Ze ving Nina's blik op en bloosde door een masker van vloeibare make-up heen.

'Kan dat?' zei de man. 'Gewoon even een rondje, om te zien hoe hij rijdt?'

'Ga uw gang.' Zou ze implantaten hebben? vroeg Nina zich vaag af.

'Gaat u niet mee?' vroeg de man een beetje opgelaten. 'Ik bedoel, ik kan er wel mee vandoor gaan.'

'Nee, dat hoeft niet,' glimlachte Nina. 'U kunt me wel ontvoeren!'

'U vindt me dus meer op een ontvoerder dan op een autodief lijken,' zei hij. 'Wat interessant!'

'U lijkt eigenlijk op geen van beiden,' gaf Nina toe, terwijl ze hem voor het eerst goed bekeek. Vóór hij iets had gezegd, had ze hem al afgeschreven als iemand die haar belangstelling niet waard was, maar nu ze de moeite nam, zag ze een lange, kalende man van halverwege de veertig, met vermoeide ogen en een prettig gezicht. Een man die van zijn dochter hield.

'Eerlijk gezegd maak ik me meer zorgen dat ik de weg kwijtraak,' zei hij. 'Misschien vind ik de weg terug niet meer.'

'U kunt James wel meenemen,' zei een stem die Nina als die van haarzelf herkende, maar die van de duivel zelf leek te komen. Ik heb de toekomst gezien, dacht ze toen ze James op de achterbank achter het meisje zag plaatsnemen.

Een uur later was ze drieduizend pond rijker, maar ze kon er niet echt blij mee zijn.

Er gingen twee maanden overheen voor Nina het meisje terugzag, en deze keer had het kind zelfs nog minder aan. Nina was er al achter dat James een vriendinnetje had, omdat hij bijvoorbeeld vaker weg was dan dat hij boven achter zijn computer zat, en hij schonk veel meer aandacht aan zijn uiterlijk dan aan zijn huiswerk. Haar hart was tekeergegaan toen ze de tubes gezichtsreiniger en crème tegen pukkels in de badkamer zag, en de doordringende geur van een nieuwe, kruidige aftershave haar op de keel sloeg. James stond ook geregeld heel lang in de achtertuin te praten in zijn mobiele telefoon, een fenomeen dat Nina verbijsterde, want als zijn vrienden kwamen, konden ze de hele avond gezellig met elkaar doorbrengen zonder één woord te hoeven wisselen. De ontvangst was blijkbaar slecht in huis – waar

hij zonder restricties de beschikking had over een gewoon telefoontoestel – dus was James gedwongen heen en weer te lopen als een roedeloper die op zoek was naar een sterk signaal. Als het regende, zag Nina hem soms in de telefooncel op de hoek van de straat schuilen en er een hele poos later weer uit komen, nog steeds pratend.

De dag waarop Nina hen samen in bed betrapte, was slecht begonnen en werd alleen maar erger. Om te beginnen had een vrouw, die beweerde dat ze een Bosnische weduwe was, op de deur geklopt en om tweedehands kleding gevraagd. Nina had haar een kasjmieren trui gegeven die ze zelf nog af en toe droeg hoewel er een mottengaasje in een van de mouwen zat. Toen ze later de deur uit ging, had ze de trui twee tuinen verder in een heg gepropt zien liggen. Ze nam hem mee terug naar huis en ging weer op pad. Haar vertrouwen in de mensheid was flink geschokt. Ze had de trieste plicht op zich genomen de flat van een overleden vrouw uit te ruimen, opdat de gemeente die weer kon verhuren. Irene Shorrocks, grootmoeder van James en vriendin en toeverlaat van Nina, had het grootste gedeelte van haar zevenenzestig jaar doorgebracht in East Dulwich, en de korte tijd tussen pensioen en dood allerlei snuffelmarkten afgelopen. De flat, die op een reeks inloopkasten begon te lijken, stond van vloer tot plafond vol kartonnen dozen en zwarte vuilniszakken met nog niet uitgezochte ‘koopjes’. Sinds ze Nina als executeur-testamentair had benoemd, had Nina elke avond gebeden dat Irene nog maar lang en in goede gezondheid mocht blijven leven: ‘O God, laat Irene me alstublieft overleven.’

Op deze ochtend, toen Nina bij Crystal Palace op een bus zat te wachten op een van de smalle, draaiende stoeltjes die met opzet gemaakt leken om haar in de berg glasscherven aan haar voeten te doen belanden, voelde ze zich geroepen iets heel dappers en heel stoms te doen. Het wachthokje was compleet vernield. Elke ruit was kapot en elk oppervlak was beklad met in een soort runenschrift gekalkte obsceniteiten. De dienstregeling was afgescheurd en in plaats daarvan was een briefje opgeplakt met verontschuldiging voor het ontbreken ervan. Nina zat juist te bedenken dat alleen een ware mensenhater een dergelijk systeem had kunnen ontwerpen, toen ze door de verpestende walm van uitlaatgassen heen de zure, scherpe geur van azijn rook. De andere persoon bij de halte, een lang meisje in een spijkerrokje en witte schoenen met hoge hakken en open hiel, stond patat uit een

zak te eten. Ze werkte elke sliert met haar dikke, beschilderde lippen naar binnen. Nina's maag begon te knorren. Ze probeerde het te verdoezelen door haar keel te schrapen. De Bosnische vluchteling had ook Nina's ontbijt verstoord. In de verte glinsterden de contouren van een bus. Het meisje en Nina deden tegelijk een stap naar voren om het nummer te zien, en vervolgens teleurgesteld een stap terug. De patat was op. Het meisje verfrommelde het papier, bracht het van de ene hand naar de nadere om haar vingers af te veegen en toen, na eerst naar Nina en vervolgens naar de prullenbak op nog geen vijf stappen van haar vandaan te hebben gekeken, gooide ze de prop op de grond.

Nina, die op een winderige dag nog over straat achter een snoepwikkel aan holde die uit haar zak was gevallen, was geschokt. Goed, er lag weliswaar al een heleboel rommel op de stoep, maar dat was geen reden om zó apathisch te doen. Beelden van gelijksoortige burgerlijke ongehoorzaamheid kwamen in haar op, en ze voelde een hevige verontwaardiging jegens dit onzichtbare leger rotzooimakers, voordringers, rokers in de metro en vervuilers van openbare toiletten. Rustig, waarschuwde ze zichzelf. Bemoei je er niet mee. Maar het had geen zin. Diverse sarcastische opmerkingen lagen al op het puntje van haar tong.

‘Het is wel een heel eind naar die prullenbak, hè?’ zei ze. Door haar kwaadheid klonk haar stem verraderlijk bekakt. Het meisje was slechts heel even uit het veld geslagen. Toen kwam ze sissend als een zwaan op Nina af en gaf haar een harde duw tegen de borst, waardoor Nina achterover door de ontbrekende ruit van het bushokje in de glassplinters op het asfalt eronder viel. ‘Stomme trut,’ was de enige opmerking van het meisje voor ze op haar naaldhakken wegwandelde, waarvan het leer afschilferde.

‘Ik zou er maar even naar laten kijken bij de eerstehulp,’ luidde het advies van de man die de flat zou uitruimen, toen Nina uitlegde waarom ze zo laat was. Hij zat in zijn busje voor de flat van Irene een broodje bacon te eten toen ze eindelijk, geagiteerd en met een pijnlijke rug, aankwam. Na de aanval waren er mensen genoeg geweest die haar overeind hielpen, de glassplinters van haar afveegden en een ambulance wilden bellen, maar toen ze eenmaal wist dat ze alleen wat oppervlakkige snijwondjes en schrammen had, wilde ze alleen maar weg. Toen de omstanders beseften dat ze niet gewond was, er geen politie bij wilde halen en het incident niet dramatisch

wilde uitbuiten, verloren ze hun belangstelling. Iemand hield een taxi voor haar aan en ze ontsnapte, met het heilige voornemen dat ze voortaan alle neigingen tot heldendaden in de kiem zou smoren.

Ze zaten in de in duisternis gehulde woonkamer naar een stand-upcomedian op de televisie te kijken. Op de salontafel voor hen stond een lege pizzadoos met twee flessen cola ernaast. James' arm lag om haar schouders en ze lagen onderuit op de bank toen Nina binnenkwam. Er ging even een zenuwtrekje door hem heen, maar verder bewoog hij zich niet.

'O, mam, dit is Kerry,' zei hij.

'Hallo, Kerry,' zei Nina, popelend om het grote licht aan te doen en haar beter te bekijken. In het blauwachtige schijnsel van de televisie leek ze eerder een geest dan een meisje, maar Nina herkende de persoon die de auto had gekocht. Ze kon de piercings in haar neus en navel zien glinsteren.

'Hallo,' zei Kerry, zonder haar blik van het scherm af te wenden.

'Ze is verlegen,' zou James later zeggen om haar te verdedigen. Dit excuus, bedoeld om een reeks kleine onbeleefdheden en asociale gewoontes te verzachten, maakte totaal geen indruk op Nina.

De comedian vertelde een smerige mop, dus besloot Nina te blijven om niet de indruk te wekken dat ze zich opgelaten voelde. 'Ik wil je niet haasten,' zei ze vanaf de drempel, 'maar hoe wil je Kerry naar huis laten gaan?' James en zijn vrienden waren gewend om grote afstanden naar elkaars huis of naar de pub te lopen, hoe laat het ook was, en ze wilde niet dat het arme kind met haar blote buik een kou of iets nog erger zou oplopen.

'Met een taxi,' zei James geduldig.

'Nou, goedenavond dan maar. Leuk je te hebben ontmoet,' zei Nina niet zonder ironie tegen Kerry.

Ik kan net zo goed naar bed gaan, dacht ze. Ik ben niet van plan om als een hond in de keuken te zitten wachten. Als James vrienden mee naar huis bracht, legden ze nooit beslag op de woonkamer, maar hingen ze in zijn slaapkamer naar cassettebandjes te luisteren. Nina vond deze afwijkende koers veelzeggend.

Het moest al over enen zijn geweest toen ze van iets wakker werd. Ze was zittend in bed boven de kruiswoordpuzzel in de *Times* en met het licht aan in slaap gevallen. Haar pen was over de pagina gegleden en had een onderbro-

ken lijn achtergelaten. Tot nu toe had ze gedacht dat zoiets alleen in tekenfilms gebeurde. Ze hief vlug, een beetje schuldig zelfs, haar hoofd op, als iemand die in een schouwburg door het applaus uit een dutje wordt opgeschrikt.

Kerry gaat zeker weg, dacht ze. Ze wachtte op het geluid van de voordeur, maar het huis bleef stil en donker. Toen hoorde ze het weer: een onbekend kuchje. Nina liep zachtjes naar de overloop. De deur van James' kamer was, heel ongebruikelijk, dicht. Onder de deur was een smalle streep licht zichtbaar. In twee stappen was Nina bij de deur, klopte hard aan waarna binnen paniekerig geschuifel klonk, en ze ging naar binnen zonder op antwoord te wachten.

De twee lagen ineengedoken onder het dekbed. Alleen hun blote schouders waren zichtbaar. Hun kleren, die blijkbaar met enige haast waren uitgetrokken, lagen in hoopjes op en rondom het bed. Het enige licht kwam van de verstelbare bureaulamp, die naar de muur was gedraaid. Ze keken zó beteuterd dat Nina bijna medelijden met hen kreeg, maar toen keerde haar verontwaardiging terug, tegelijk met het gevoel dat ze voor de gek was gehouden.

'Niet in mijn huis,' zei ze, terwijl ze eerst naar James en toen naar Kerry wees. 'Kleed je aan. Ik zal een taxi voor je bellen.' Ze was zo vriendelijk om de deur uit te gaan toen Kerry uit bed stapte en zich in haar beha en broekje wurmde. 'Weet je vader dat je hier bent?' voegde ze er over haar schouder aan toe.

'Ik heb gezegd dat ik bij een vriendin bleef slapen,' klonk het antwoord.

'We deden niets, mam,' zei James, op een toon die zowel een smeekbede als een verwijt inhield. 'We waren alleen een beetje aan het knuffelen.'

Wat oneerlijk, dacht Nina, dat ik in mijn eentje de strenge ouder moet uithangen. Een groot brok zelfmedelijden bleef in haar keel steken, en ze trok zich in haar slaapkamer terug met de smoes dat ze een taxi ging bellen, opdat ze eventjes flink op haar kussen kon timmeren en zorgen dat ze haar zelfbeheersing terugkreeg voor ze hen weer onder ogen kwam.

Toen ze buiten de dieselmotor hoorde, ging ze naar beneden en drukte een briefje van tien pond in Kerry's hand. 'Voor de taxi,' verklaarde ze, alsof er enig misverstand kon bestaan over het doel ervan.

'O, best,' zei Kerry.

In haar kringen moest dat zeker 'dank u' voorstellen, dacht Nina. James

bleef rondhangen. Hij leek Kerry een afscheidskus te willen geven, maar na een blik op zijn moeder, die nu in haar geruite ochtendjas op de tweede traptree zat, verloor hij de moed. ‘Ik bel je,’ zei hij, en ze wisselden betekenisvolle glimlachjes voor de deur werd dichtgedaan en James zich moest omdraaien naar de inquisitie.

‘Mam.’ James besloot meteen in de aanval te gaan. Als Nina eenmaal aan een van haar preken begon, was ze niet meer te houden. En tegen de tijd dat ze was uitgesproken, wist hij waarschijnlijk niet eens meer wat hij had willen zeggen. ‘Ik heb al gezegd dat we niets deden. Maar al was dat wél zo, ik ben bijna achttien, hoor. Ik ben oud genoeg om in het leger te gaan en te sterven voor mijn land’ – daar kwam hij altijd mee als hij zich beklagde dat hij geen drank mocht kopen in de pub – ‘en ik ben oud genoeg om te mogen trouwen en vader te worden...’

‘Dat is precies wat er gaat gebeuren als je zo doorgaat,’ onderbrak Nina hem. ‘Wat wil je doen als ze zwanger wordt?’

‘Dat wordt ze niet.’

‘Misschien wel. Daar díént het voor, als dat nog niet tot je was doorgedrongen.’

‘We zijn nog niet eens echt met elkaar naar bed geweest!’ schreeuwde James bijna.

‘Nóg?’ zei Nina op schrille toon. Ze dacht: wat bedoelt hij met ‘echt?’ ‘Dus je bent het wel van plan?’

James deed of hij met zijn hoofd tegen de trapleuning beukte. ‘In welke eeuw leef je, mam?’

Nina, die zichzelf als het toonbeeld van een moderne, vrijdenkende, geëmancipeerde ouder beschouwde, was gepikeerd. ‘Het gaat me niet per se om de seks,’ zei ze, van tactiek veranderend. ‘Ik probeer echt niet je maagdelijkheid te beschermen.’

‘Daar was je dan tóch al te laat mee,’ mompelde James. Hij kon het niet laten.

Nina slikte. ‘Ik denk aan het meisje. Jij bent niet degene die met een ongewenste zwangerschap wordt opgezadeld.’ Dat is het, dacht ze. Dit is een feministische kwestie. ‘Daarbij is het mijn huis, en ik wil niet dat je hier onder mijn neus met een hele reeks meisjes aan komt zetten. En zó lang gaan jullie nog niet met elkaar.’

‘Hoelang zouden we dan met elkaar moeten gaan voordat het mag?’ wilde James weten. Hij leunde tegen de voordeur in een T-shirt en boxersshort, want hij had niet de moeite genomen zich fatsoenlijk aan te kleden.

‘Ik... dat weet ik niet. Ik heb daar geen speciaal tijdschema voor,’ zei Nina. Hij was haar te slim af.

‘Dus het komt er eigenlijk op neer dat je het niet erg vindt zolang we het niet hier doen en Kerry niet zwanger raakt?’ zei James, in een poging de draad van Nina’s gecompliceerde logica te pakken te krijgen.

‘Nee. Ja. Ik bedoel dat ik het nog steeds erg vind, maar ik weet dat ik je niet kan tegenhouden, dus ik heb graag dat je in elk geval de, eh... onschendbaarheid van dit huis respecteert.’ Nee, dat was het niet helemaal, dacht Nina. Ze gaf geen klap om het huis en had allerm minst het idee willen geven dat ze liever had dat ze het in tuinschuurtjes of op de achterbank van auto’s deden. Ze voelde haar kwaadheid overgaan in vermoeide verwarring. Misschien komt het omdat ik met mijn hoofd op de grond ben gevallen, dacht ze. Daarvan zijn mijn hersens natuurlijk in de war. ‘Ik ben vandaag aangevallen bij de bushalte,’ zei ze. ‘Toen ik naar Irene’s flat ging.’

‘Wat? Hoe kwam dat?’ wilde James weten, blij dat de ruzie was afgelopen. Hij feliciteerde zichzelf dat hij er zo makkelijk af was gekomen.

‘Ik maakte een opmerking tegen een meisje omdat ze iets op straat weggooidde, en toen sloeg ze me achterover in een hoop glasscherven.’ Nina trok een van de wijde mouwen van haar ochtendjas op en verdraaide haar nek om de schrammen op haar schouder te bekijken.

‘Mijn god! Waarom heb je dat niet eerder gezegd? Heb je de politie gebeld?’

‘Nee. Dan was ik te laat gekomen voor de man die het huis moest leeghalen,’ antwoordde Nina. ‘En als morele kruistocht was het toch niet erg slaagd, vrees ik.’

‘Misschien kun je morele kruistochten beter vermijden. Die zijn blijkbaar niet zo goed voor je gezondheid,’ opperde James met iets dat op een glimlach leek.

Nina stak haar hand uit om een klopje op zijn wang te geven – een gebaar dat hij haatte – en hij dook weg, niettemin blij dat ze weer op goede voet met elkaar stonden. Ze maakten bijna nooit ruzie.

‘Nou, welterusten dan maar,’ zei James, en schoof de grendel van de voordeur dicht.

‘Welterusten,’ zei Nina. Halverwege de trap draaide ze zich om. ‘Nodig Kerry een keer op zondag uit voor de lunch, dan kan ik eens fatsoenlijk met haar kennismaken. Ik wil niet dat ze denkt dat ik een ouwe chagrijn ben.’

James lachte, niet op zijn gemak. Dat was namelijk precies wat Kerry wel dacht. ‘Dat weet ik eigenlijk niet. Ze vindt het niet prettig om te eten als er andere mensen bij zijn. Ze is niet gewend om aan tafel te zitten en zo. Dan voelt ze zich niet op haar gemak.’

Natuurlijk, dacht Nina. Zo’n figuur krijg je niet door normale maaltijden te eten. Ze rooft waarschijnlijk liever ’s nachts de koelkast leeg om daarna twee vingers in haar keel te steken.

‘Goed, dan géén lunch,’ zei ze. ‘Iets anders.’

‘We zien wel,’ zei James op zijn gemoedelijke, neutrale toon. Het was duidelijk dat er niets van haar voorstel zou terechtkomen.

Wat een deprimerende dag, dacht Nina terwijl ze de kruiswoordpuzzel opzij wierp en weer in bed stapte. Op het nachtkastje, naast de wekker en de kruidenpillen tegen hoofdpijn, lag een van de weinige dingen die ze uit Irenes flat had gered: de laatste foto van Irenes zoon Martin, in 1976 genomen door het open portierraam van een Land Rover die voor het meteorologisch station in In Salah, Algerije, geparkeerd stond. Daarnaast stond een foto van Nina, eenentwintig jaar oud, met James als baby van zes maanden op haar arm. Hun wangen lagen tegen elkaar en Nina lachte in de camera met het zelfvertrouwen van iemand die jong en mooi genoeg is om een engelachtige baby te kunnen overtroeven. Maar James keek al weg, omdat zijn aandacht werd getrokken door iets links van hem.

Ze werd opeens overstelpt door verdriet en heimwee, naar haar eigen jeugd en James’ babytijd, die nu zo onherroepelijk ver weg was, en omdat het mooiste van hun relatie verleden tijd was. Hij was zo’n makkelijke baby geweest, zo snel te troosten. Ze herinnerde zich vluchtig maar heel duidelijk het gevoel van de vlijmscherpe teennageltjes in haar rug. James had niet graag alleen geslapen en hij was vaak midden in de nacht bij haar in bed gekropen. Dat was een van de redenen waarom ze vrijgezel bleef. Vanaf het moment dat hij was geboren, was haar roeping duidelijk: James. Ze zou alles voor hem moeten zijn – moeder, vader, broer, zus, vriendin – omdat alles wat hem ontbrak haar schuld was. Toen hij bijna drie was, had hij gevraagd een verjaardagsfeestje te mogen geven. Hij had er iets over opgevan-

gen in een kinderprogramma op de televisie. ‘Hoe kun je een feestje geven, schat?’ had Nina gezegd. ‘Je hébt toch geen vriendjes?’ Het was niet haar bedoeling geweest hem te kwetsen. Hij had geen vriendjes omdat hij nog te jong was voor de kleuterschool, en Nina kende niemand anders met kleine kinderen. Maar ze had hem blijkbaar wél gekwetst, want toen ze de volgende dag in de auto zaten, had hij uit zichzelf met grote waardigheid gezegd: ‘De hemel is mijn vriendje.’

Nou, hij had geen hemel meer nodig, en binnenkort zou hij haar ook niet meer nodig hebben. Deze overpeinzingen werden onderbroken door een klop op de deur, die op een kiertje werd geopend. ‘Ik was vergeten te zeggen,’ fluisterde James door de kier, ‘dat er een boodschap op je antwoordapparaat staat.’

‘Daar luister ik morgen wel naar,’ antwoordde Nina. Ze lag net lekker warm en had geen zin om er weer uit te gaan. Het was zeker iets over haar werk. Nina was in Lambeth opgeleid als maatschappelijk werkster, maar nu werkte ze bij de voogdijraad en vertegenwoordigde ze de belangen van kinderen bij rechtszaken over voogdijtoekenning. Haar cliënten hadden vaak crises buiten de normale werkuren. Wíé het ook was, ze konden wachten.

‘Iemand die Hugo heet. Hij belde uit Australië,’ zei James en deed de deur weer dicht.

Nina sprong uit bed alsof ze door een schorpioen was gebeten, en haar hart ging tekeer tegen haar ribben. In haar haast bleef haar voet in de dekbedhoes haken en ze viel. Ze sloeg met haar gezicht tegen de hoek van de sofa, waarbij ze het dekbed meesleepte. Dit is een voorteken, dacht ze, terwijl ze als verdoofd op de grond lag. Ze bracht haar hand naar haar neus en ving de eerste bloeddruppels op. Zelfs na achttien jaar, op achttienduizend kilometer afstand en zonder een hand op te heffen, wist Hugo nog steeds rampen te veroorzaken.

Het beloofde weer eens een week vol klappen te worden. Maandag had Harriet een schoolboek van haar zus helemaal onder zitten kleuren, en toen ze heel licht bestraffend werd toegesproken, had ze het boek tegen het aquarium gesmeten. Dinsdag had ze buiten het schoolhek een driftbui van jewelste gekregen omdat ze van Jane niet door de brandnetels aan de rand van het speelveld mocht lopen. Woensdag was Jane toch al wakker geworden met een rothumeur, dus was er niet veel voor nodig, alleen een kom cornflakes die was gevallen; eigenlijk onvergeeflijk om daar kwaad om te worden, dacht Jane. En vandaag zaten ze samen in de wachtkamer van de dokter omdat ze Harriet niet bij Guy kon achterlaten, want dan had hij willen weten waaróm ze naar de dokter ging. Harriet was nu al een kwartier gillend aan het rondrennen en op stoelen aan het klimmen. De helft van de mensen in de wachtkamer wierp Jane nijldige blikken toe, alsof ze haar het liefst in elkaar zouden slaan als ze het kind niet dadelijk afstrafte, en de andere helft keek of ze haar zouden rapporteren bij de Kinderbescherming als ze een vinger tegen Harriet durfde op te heffen.

Het was vreselijk warm in de wachtkamer voor een lentedag. De ramen waren potdicht en de radiatoren zinderden. God wist wat voor ziektes hier om haar heen werden uitgebreed. Harriet kwam naar haar toe hollen, zag haar gezicht en holde meteen weer weg. Ze stootte tegen de lage tafel en een stapel tijdschriften gleed op de grond. Een golf van afkeurende geluiden en tongklakken ging door de kamer en Jane voelde zweetdruppels op haar voorhoofd komen.

‘Harriet, kom hier,’ zei ze discreet en dreigend tegelijk. ‘Ga met dat speelgoed spelen,’ vervolgde ze, van gedachten veranderend, en ze wees naar de plastic doos met smoezelige teddyberen en beduimelde boeken die de speelhoek vormde. Pogingen om Harriet stil en/of rustig te houden door haar snoep te beloven, hadden gefaald, net als dreigementen met vage en vervolgens specifieke straffen die ze opgelegd zou krijgen. Jane had geprobeerd haar in haar armen in bedwang te houden, maar hoewel Harriet pas drie was, was ze heel sterk en glibberig als een enorme vis.

Janes oudste dochter Sophie, die nu vijf was en op school zat, was nooit zo geweest. Ze was een gezeglijk, volgzaam kind dat misschien wel snel hilde, maar zich ook makkelijk liet troosten. Harriet was vanaf haar geboorte obstinaat geweest en had alle pogingen van haar moeder en horden professionelen en experts die waren geraadpleegd om haar zover te krijgen dat ze borstvoeding accepteerde, getrotseerd. De eerste drie maanden van haar leven had ze elke minuut dat ze wakker was ontroostbaar gehuild. Die vroege symptomen waren nu overgegaan in algehele opstandigheid, ongehoorzaamheid en een diepe minachting voor moederlijk gezag. Jane had altijd alleen meisjes gewild. Ze dacht dat die liever en minder druk zouden zijn dan jongens, en ze stelde zich het leven met dochters voor zoals het in *Little Women* werd beschreven: 's avonds bij de haard merklappen borduren of gezamenlijk rondom de piano zingen. De realiteit was een schok en een teleurstelling gebleken. Nu dacht ze dat jongens misschien niet zo gek waren geweest. De jongetjes die ze in Harriets peuterspeelzaal zag, leken aanhankelijke, ongecompliceerde kinderen, die dol waren op hun moeders.

De oude dame naast haar, met o-benen en eeltknobbels, siste als een leuke band toen Harriet voor de tweede keer over haar wandelstok struikelde. Pets. De vlakke palm van Jane's hand raakte Harriets kuit met een geluid als een pistoolschot. Het kind zakte in elkaar alsof ze inderdaad door een kogel was geveld, en haar jammerkreten verscheurden de stilte. Goed, dan gaan we maar weg, dacht Jane.

'Jane Bromelow,' zei een stem van een onzichtbaar iemand, en een uitgestrekte hand stak haar medische gegevens in hun bruine kartonnen map door een luik.

O god, dacht Jane wanhopig, terwijl ze de nog steeds snikkende Harriet naar de deur van de spreekkamer sleurde. Alsof het zonder dit niet al gênant genoeg is.

De dokter, een tamelijk jonge vrouw die ze nooit eerder had gezien, schonk een koel glimlachje toen Jane Harriet aan een tafeltje met nog meer kleverig en afgeschilferd speelgoed dumpte. 'Blijf hier even zitten,' zei Jane.

'Wat kan ik voor u doen, mevrouw...' – de dokter keek even in haar aantekeningen – '... Bromelow?'

Jane keek naar de linkerhand van de vrouw. Geen trouwring. Het liefst zou ze een getrouwde vrouwelijke huisarts hebben, een getrouwde vrouw

die de hele dag met een klein kind aan huis gebonden was. Maar dat was te veel gevraagd, en zelfs Jane moest dat wel inzien.

‘Tja, ik zal uw tijd wel verspillen,’ zei Jane, nu al nederig en verontschuldigend.

De dokter glimlachte. Dat zeiden ze allemaal, en ze gingen tóch door met haar tijd te verspillen.

‘Het is waarschijnlijk niet eens iets medisch.’ Ze wierp een blik op Harriet, die nu het verwarde haar van een eenarmige barbiepop probeerde te borstelen, en ze vroeg zich af hoeveel het kind hiervan in zich zou opnemen en later zou herhalen. ‘Ik lijkt al een poos geen... eh... libido meer te hebben, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik heb er gewoon helemaal geen zin meer in,’ eindigde ze zwakjes.

De dokter knikte. ‘Slikt u de combinatiepil?’

Jane schudde haar hoofd.

‘Want daar kan het af en toe aan liggen.’

‘Maar die slik ik dus niet,’ zei Jane.

‘Mmm. Krijgt u voldoende slaap? Houden de kinderen u wakker?’

‘Ik kan altijd wel wat meer slaap gebruiken. En soms komen ze binnen als ze een nachtmerrie hebben gehad. Maar niet altijd.’

‘Misschien voelt u zich gehinderd omdat ze u misschien kunnen horen?’

‘Misschien.’

‘Is de relatie met uw man verder in orde?’

‘O ja, best.’ In gedachten zag Jane Guy voor zich, die nog steeds trouw die vreselijke trui droeg die ze in het begin van hun huwelijk voor hem had gebreid, en ze voelde een opwelling van genegenheid.

‘Hebt u hier met hem over gepraat?’

‘O, nee. Ik wil zijn gevoelens niet kwetsen. Hij zou het persoonlijk opvatten. En dat is het niet. Ik zit niet te dagdromen over seks met andere mannen of zo.’ O, verdikkeme, ze had het woord ‘seks’ niet willen uiten waar Harriet bij was. ‘Maar ik denk dat hij het wel begint te raden.’

Een paar avonden geleden, toen ze in bed lagen, had Guy opeens gezegd, toen ze net in slaap begon te vallen: ‘Heb jij weleens seksuele fantasieën?’

Jane wist uit ervaring dat dit soort gesprekken meestal werd gevolgd door een kleine hint dat ze weleens wat avontuurlijker kon zijn op dat gebied, en dus moest ze hem de pas afsnijden.

‘Eh... ja, dat denk ik wel.’

‘Vertel eens.’

‘Nee, nee, je zou geschokkeerd zijn.’

‘Nee hoor,’ zei Guy, opeens opgewonden.

Reken maar van wel, dacht Jane. Want mijn seksuele fantasie is dat ik níét aan seks hoeft te doen. Ze zei echter: ‘Ik denk dat fantasieën alleen in je hoofd werken. Zodra je ze probeert te bespreken of uit te voeren, blijft er niets van over.’

‘Dat kan,’ zei Guy. ‘Maar als er iets is wat je graag wilt, dan doe ik het voor je, hoe gek het ook mag lijken.’

‘Dank je,’ zei Jane. Ze gaf hem een kus, maar kon het niet opbrengen dat op haar beurt ook aan te bieden. ‘Ik zal het onthouden.’ En daar was de discussie mee afgelopen.

‘Bent u tevreden over uw anticonceptiemiddel?’ informeerde de dokter. ‘Angst voor zwangerschap kan een remmende factor zijn. Misschien wilt u iets veiligers proberen?’

Zoals de pil die het libido vermindert? dacht Jane. ‘Misschien,’ zei ze.

‘U hebt geen psychologische problemen, bijvoorbeeld nare ervaringen met seks in het verleden, die u nog niet hebt verwerkt? Ik kan u naar een therapeut verwijzen.’

‘O nee, nee, geen therapie,’ zei Jane vlug. Hoe moest ze dat ooit regelen? Ze kon moeilijk Harriet meenemen. Daarbij was Jane heel sceptisch wat dat soort zaken betrof. Zelfs dit bezoek aan haar huisarts was een grote concessie.

‘Er zijn sekstherapeuten,’ zei de dokter, terwijl ze met haar ogen rolde. Ze leek problemen te hebben met haar contactlenzen. ‘Maar die willen meestal dat de cliënten als paar komen. Dus als u uw man er liever niet bij trekt...’

‘Nee, nóg niet. Misschien...’ Ze werd onderbroken door een alarmkreet van de dokter, die uit haar draaistoel sprong en op Harriet afvloog. Deze had haar barbiepop in de steek gelaten en stond met één hand in de wastafel, waaruit ze een gebruikt speculum viste. Jane en de dokter wisselden ontzette blikken terwijl Harriet het instrument kletterend weer in de wastafel liet vallen.

‘Hier.’ De dokter pompte een beetje antibacteriële vloeibare zeep uit een

flacon op de wastafel in Harriets handen en boende die stevig af. ‘Het spijt me ontzettend,’ bracht ze uit, terwijl ze in gedachten de volgende dag stapels dagvaardingen op haar bureau zag belanden.

Jane hees haar tas over haar schouder. ‘Mijn schuld,’ zei ze. ‘Kom, Harriet. Ik zal nadenken over uw voorstel. Hartelijk dank voor uw hulp,’ loog ze.

‘U kunt experimenteren met andere houdingen,’ luidde het laatste advies van de dokter toen Jane de deur opende. ‘Het lichaam van een vrouw verandert na een bevalling. Misschien is er een fysieke oorzaak die u weerhoudt.’

‘Ja, dank u,’ zei Jane. Ze popelde om weg te komen.

Andere houdingen, dacht ze minachtend terwijl ze Harriet door de nu stille wachtkamer meevoerde. Als de moderne medische wetenschap niets beters wist te bedenken, zou ze ergens anders hulp moeten zoeken. Wat een verspilde ochtend!

‘Wat is een bido?’ wilde Harriet op luide toon weten.

‘Zoiets als een bidet,’ antwoordde Jane, terwijl ze haar vlug door de deur naar buiten duwde. ‘Alleen een beetje anders.’

Verschenen van Clare Chambers bij De Fontein:

Leren zwemmen
Een broeierige zomer
In een ander licht
Geluksmomenten

Eerste druk augustus 2022

Oorspronkelijke titel *A Dry Spell*

Oorspronkelijke uitgever Arrow Books

Copyright © 2001 Clare Chambers

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Dit boek is gebaseerd op de Nederlandstalige uitgave, verschenen bij Van Reemst Uitgeverij, Unieboek bv, 2002

Copyright © 2022 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Milly Clifford

Omslagontwerp © Studio Jan de Boer naar een ontwerp van Edward Bettison

Omslagillustratie © Edward Bettison

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 6048 6

ISBN e-book 978 90 261 6049 3

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.